

GICIR GICIR BİLYELER

Taşı fırlatıp suyun yüzünden üç kez sektirdikten sonra, “Sende mi öğrendin?” diyor Ali can . “Görmedim, diyorum. Ben daha yassı bir taş bulurum ki, onu geçeyim. Taş bir iki sektikten sonra üçüncüsünde suya gömülüyor. Konuşurken birbirimize çaktırmıyor görünsek de aramızda gizli bir yarışın olduğunu biliyoruz. “ sence kaçta gelir,” diye soruyor Ali can. “ biliyorum,” diyorum. “gecenin ikisinde mi olur, üçünde mi, belli olmaz ki?”

“ben beklerim o saate kadar,” diyor. “Sen beklersen ben de beklerim,” diyorum. “bu gün cumartesi nasıl olsa.

Kendine güvenemiyor ki, durup biraz düşündükten sonra, “ ya da yarın sabah erkenden kalkıp bekleriz.” Diyor.

Kalkamayacağını biliyorum, ben de kalkamam. “Yok yok,” diyorum, “bu gece bekleyelim.”

Kanalın suyu durgun, yaprak kımıldamıyor. Ay ışığı sırtına binince kalkmıyor gibi, su ağustos böcekleriyle kurbağaların sesi geceyi teslim almış; olsun, onlar da biz yönetiyoruz ya, dünyanın merkezindeyiz, dünya geceleri bizden soruluyor. Ali can’la ortak bir hükümdarlığımız var. O, güvercin taklasını iyi atar; ben, çelik çomağı iyi oynarım. Çomakla bir vurdum mu taa dutun tepesini bulur çelik. O, bilyeyi iyi vurur, ben karışı iyi getiririm. Taş sektirmede de ben iyiydim ama, bir terslik var bu gece. Bir kez de ihsanla böyle olmuştu. O uyuz ihsan bir avuç bilyemi ütmüştü. Hepsi de gıcır gıcırdı. Attığını vuruyordu. Yüzünde üttüğünü gösteren hiçbir coşku yoktu; öylesine soğuktu. Ütmeyi kanıksamış, usta bilyeciler gibiydi. Öfkelenim birden. “ senin baban yok!” diye bağırdım. “ kandırıyorsun bizi!” “var!” dedi. “Yok!” dedim “ Niye hiç kimse görmüyor!” “ siz göremiyorsunuz da ondan,” dedi. “ lokantası var onun. Şafak sökmeden evden çıkar, gecenin bir yarısı gelir. Takılmaz hiç mahalleye.”

Neyse, annem cibinlikten başını çıkarıp, “ hadi bakalım yatağınıza, geç oldu. Yılanı var, çıyanı var. Ali can, sen de evinize artık!” demiyor uykulu gözlerle; çünkü cumartesinin hatırı var. Cumartesi günleri kavga etmezler annemle babam. Birbirlerine oldukça incelikli davranır, en güzel giysilerini giyer, hoş kokular sürünürler.

Şu sivrisinekler de olmasa... dünyamızı buradan, merkezden ele geçirmenin hesabını yapıyorlar ya, kolay mı, savunmamız anında hazır. Bakalım bu ateş karşısında ne yapacaklar. Savulun düşmanlar! Kurumuş ot dumanı kanal sakinlerini devindiriyor. Hele bir poyrazda görün, olağanüstü bir şenlik yaşanır sazlıkta. Saklandıkları yerde huzurları kaçıp suya atlayan küçük sürüngenler, eklembacaklılar ürkütmezler bizi. Bir uzay gemisi başımızın üstünde fir dönüp kanalın kıyısına inse, içinden çıkan yaratıklara mahallemizden birileri gibi bakarız.

Bir avluda dört ev birden. Ev dediğim de ne ki, birer odayla kümes kadar birer mutfak. Tuvaletle banyo avlu halkının ortak malı. “ Az kaldı, sabredin,” diyor babam. “ Biraz demirimizle çimentomuz var nasıl olsa.” Kanaldan uzakta. Ninemden kalma

bir arsada iki odalı bir ev yaptıracağız. Tuvaletiyle banyosu bize ait olacak. “Gözüm açık gitmeyecek,” diyor babam. “Ben çocukmuşum da bilmiyormuşum. Ali can gilde zaten bu böyle; üstelik babası da annesini yıkıyormuş onun. Kaç kez görmüş ali can.

“Yarın bahçe sinemasına gidelim,” diyorum. “ salak mısın,” diyor ali can, “ tek başımıza izin verirler mi?” “sarı Melahat götürür gene,” diyorum. “ yarın sinema günü ya onun.”

Sarı melahat dul, boylu poslu, sarışın, kavgadan hoşlanmayan neşeli bir kadın. Melahat takma adıymış diyorlar, asıl adını kimse bilmiyor, gavurmuş. Bizim avlunun karşısındaki avluda saçaklı Raziye abla var. Ufak tefekliğine karşın müthiş güçlü bir kadın. Göz altları çürümüş. Çürüğü kendinden sürmeli bir hava versin diye, inat ya, kaşlarına rastık çekip destekler gözlerini. Elleri böğründe kasılarak gezip bela arayan bu saçaklı Raziye, o boylu poslu melahat ablayı altına bir aldıydı, hiç unutmam, eline doladığıyla kadının saçlarını, avlunun çevresinde sürüm sürüm süründürdüydü. “Seni ermeni tohumu seni!” diye bağıırıyordu bir yandan da. Komşu kadınlar aralarında fısıldaşırken duydum, “Ermeni nin dini imanı mı olur?” diyorlardı. Ermeni’nin dini imanımı olur?” diyorlardı. Ermeni’nin gavurlara edilen bir küfür olduğunu biliyorum da, anlamını bilmiyorum; sorunca, “sus!” diyor annem. “ Küçükler böyle şeyler öğrenmez.” Babamın birkaç kesekağıdı dolusu meyveyle geldiği akşamlar, kesekağıdından biri melahat ablaya verilir. “ Dul kadın. İnsanlık bunu gerektirir,” diyor babam. Onun meyve getirdiği akşamlar annemin baş ağrıları tutar, başını Kızılderililer gibi tülbentle sıkı sıkı bağlar, öyle ki, annemin başını ağrıttıkları için meyvelerden tat almaz oldum.

Ali can la yan yana geldiğimizde tüm bir erkek oluyormuşuz. Melahat abla sinemaya bizimle gitmekten memnun, yeter ki annelerimiz izin versin miş; ama acıklı filmlerde ağlaması yok mu, hikayede yaşananların sorumlusu bizmişiz gibi sinemadan çıkınca boyumuzdan büyük suçumuzla yürüyoruz yanında. Ne yapalım, biz de filmle ilgili aklımıza takılan soruları ertesi güne bırakıyoruz.

“ Gelir mi?” diye soruyor Ali can. “ Varsa gelir,” diyorum.”

“ İyi ki lokantacı değil benim babam,” diyor. “ İhsan nasıl görüyor onu?”

“Görmez mi, salak! Babası değil mi? Bekler.”

“Uykusuz kalsa da mı?”

“ Uykusuz kalsa da bekler.”

Ateş söner sönmez sinekler çevremizi sarıp kaldıkları yerden atışlarını sürdürüyorlar. Kanalin kıyısından yürüyüp gece vardiyasına giden tütün ve yağ işçilerinin yansuları sularda çoğaldıkça hükümdarlığımız da tehlikeye girip ilk soru geliyor.” Ne oturuyordunuz la orda gecenin bi vakti?”

“ Yok mudur sizin ananız babanız, eviniz barkınız, oğlum?” sorular arttıkça sıcak artıyor, sıcak arttıkça karpuz, yosun, tütün, yanık yağ kokusu birbirine karışıp ağırlaşıyor. Son işçi de geçip gittikten sonra, pörsüyüp sarkmış bir gölge, saçılmış kederlerini toplaya toplaya yanımızdan akıp ihsanların evine doğru süzülüyor. Biraz bekledikten sonra kalkıp birer Kızılderili sessizliği ve çevikliğiyle evin penceresinin altına sokuluyoruz. İçerden gelen sesler merakımızı kamçılایınca başımızı kaldırıp içeri bakıyoruz. İhsan bir köşeye pusmuş, içini çekerek ağlıyor. Enenin yüzü hafif leylak moru; alfabede gördüğümüz anneler kadar güzel, saf, kendinden hüzünlü. Adamın yüzünü görebiliyoruz işte. İhsan doğru söylüyormuş, varmış babası. Derin ve içli nasıl utanılır, orada öğreniyorum.

“ yeter artık!” diye bağıyor adam. “ Üstüme üstüme gelip bir de siz deşmeyin yaramı! İş bulundu da gidip çalışmıyor muyuz! Ayaklarıma kara sular indi dolaşmaktan be! Gündüz ortalık ta dolaşmıyorum ki, karısı çamaşıra gidiyor, koca adam boş oturuyor demesinler!”

Birbirimize bir iyi geceler bile diyemeden evlerimize doğru yöneliyoruz. Boğazımızdaki hıçkırığı yutmaya çalışarak cebinliğe doğru yaklaşırken, “ Hadi, biraz daha hızlı!” diyor annem, morarmış bir fısıltıyla. “Elini çabuk tut, oğlan geliyor.”

“ Hay babasının şarap çanağına!” diyor babam. “Gel desen eşek sıpasına, böyle çabuk gelemez.”